

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำเอาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลพัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ดังรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

การศึกษาค้นคว้านี้ได้กำหนดประชากร คือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลพัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 3,204 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 การหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลพัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งได้มาจากการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของยามานะ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

$$e = \text{ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดได้ไม่เกิน } .05$$

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{3,204}{1 + (3,204 \times (.05)^2)}$$

$$n = 355.60$$

จากการแทนค่าในสูตร ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 355.60 คน จึงได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 356 คน

2.2 การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

2.2.1 ทาสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากจำนวนชุมชนในพื้นที่เทศบาลตำบลพยุหะภูมิพิสัย มีจำนวน 12 ชุมชน ผู้ศึกษาจึงกำหนดเก็บข้อมูลทุกชุมชน โดยใช้ตัวแทนครัวเรือนซึ่งแต่ละชุมชน มีจำนวนตัวแทนครัวเรือนที่แตกต่างกัน คือขั้นต่ำ 68 คน สูงสุด คือ 777 คน ผู้ศึกษาจึงใช้วิธีคำนวณสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนตัวแทนครัวเรือนที่อยู่ในแต่ละชุมชน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตัวอย่าง การคำนวณสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง

$$\begin{aligned} \text{ชุมชนหนองไผ่} &= \frac{\text{จำนวนประชากรที่อยู่ในชุมชน} \times \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}} \\ &= \frac{68 \times 356}{3,204} \end{aligned}$$

$$= 7.56$$

$$\text{เมื่อปัดเศษขึ้น} = 8 \text{ คน}$$

ตารางที่ 1 จำนวนสัดส่วนของประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ที่	ชื่อชุมชน	ประชากรที่เป็น ตัวแทน ครัวเรือน	สัดส่วน ร้อยละ	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง
1	ปะหลาน 1	716	22.35	80
2	ปะหลาน 2	111	3.46	12
3	เมืองเจีย	174	5.43	19
4	โนนสูง	83	2.59	9
5	ปะหลาน 3	188	5.89	21
6	ปะหลาน 4	777	24.25	86
7	เมืองเก่า	101	3.15	11
8	โนนเขาคำ	543	17.00	61
9	สระสี่เหลี่ยม	169	5.27	19
10	หนองไผ่	68	2.12	8
11	โนนม่วง	199	6.21	22
12	สนามชัย	73	2.28	8
	รวม	3,204	100.00	356

2.2.2 ผู้ศึกษาได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Strategic random sampling)

โดยทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชาชนที่เป็นตัวแทนครัวเรือนในพื้นที่เทศบาลตำบลพยุหะภูมิ พิสัย แยกเป็นเขตชุมชน จำนวน 12 ชุมชน ให้ได้ตามสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง

2.2.3 ดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling)

โดยวิธีการจับสลากหากกลุ่มตัวอย่างให้ได้ตามสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างแต่ละชุมชน กล่าวคือ เขียนบ้านเลขที่ทุกครัวเรือนของแต่ละชุมชนเป็นสลากใส่ลงในกล่องที่ละชุมชน แล้วจับสลากขึ้นมาทีละสลากบันทึกไว้ ใส่สลากลงในกล่องอีกครั้งเพื่อให้ครัวเรือนมีสิทธิในการเป็นกลุ่มตัวอย่างเท่าเทียมกัน แล้วจับสลากหากกลุ่มตัวอย่างอีกและขั้นตอนเดียวกันนี้ให้ได้กลุ่มตัวอย่างครบตามสัดส่วนของแต่ละชุมชน เมื่อครบทั้ง 12 ชุมชน จะได้กลุ่มตัวอย่าง 356 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย อาชีพและระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบล พัทลุงภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 8 ด้าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ผู้ศึกษากำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 70)

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลพัทลุงภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การสร้างแบบสอบถามเพื่อการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลพัทลุงภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม และเอกสารเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถาม

2.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์และองค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลพัทลุงภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม แล้วนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด

2.3 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจแก้ไข เสนอแนะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและความถูกต้องของแบบสอบถาม ตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญแนะนำ

2.4 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ประกอบด้วย ความเที่ยงตรงทางโครงสร้าง (Construct validity) ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และภาษาที่ใช้ (Wording) เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านได้แก่

2.4.1 นายจิระศักดิ์ จันทร์วิภาค วุฒิการศึกษาร.ม. (นโยบาย
สาธารณะ) ตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบลพัคณภูมิพิสัย อำเภอพัคณภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

2.4.2 นางอัมพร วงวาศ วุฒิการศึกษาค.ม. (หลักสูตรและการสอน)
วิชาเอกภาษาไทย ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนพัคณภูมิพิสัย อำเภอพัคณภูมิพิสัย
จังหวัดมหาสารคาม

2.4.3 นางสาวเยาวลักษณ์ วงศ์พิมพ์ วุฒิการศึกษาคศ.ม. (การวิจัยทาง
การศึกษา) ตำแหน่งครูชำนาญการ โรงเรียนพัคณภูมิพิสัยวิทยา อำเภอพัคณภูมิพิสัย จังหวัด
มหาสารคาม ได้ประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ หรือเนื้อหา ด้วยวิธี
IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยจำแนกเป็นรายข้อ และนำข้อที่มีค่า IOC
เท่ากับ 0.66 ขึ้นไป มาใช้เป็นแบบสอบถาม

2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการประเมินค่า IOC แล้ว นำไปทดลองใช้ (Try -
out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพัคณภูมิพิสัย จังหวัด
มหาสารคาม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น
(Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์อัลฟ่า (Coefficient Alpha) ของ
ครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 95) และได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 ขึ้นไป

2.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้มาปรับปรุงและจัดพิมพ์เป็นฉบับ
สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บและรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงนายกเทศบาลตำบลพัคณภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
เพื่อขออนุญาตให้ผู้ศึกษาเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลพัคณภูมิพิสัย
2. ผู้ศึกษาได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามแจกแก่กลุ่ม
ตัวอย่างที่ได้จากการสุ่ม และรวบรวมแบบสอบถาม พร้อมตรวจสอบความสมบูรณ์ของ
แบบสอบถาม เมื่อพบว่าแบบสอบถามฉบับใดยังมีข้อมูลไม่สมบูรณ์ ก็ทำการเก็บข้อมูลอีกครั้ง
จนครบตามจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในคอมพิวเตอร์ ซึ่งดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง
2. จัดหมวดหมู่ข้อมูล และบันทึกคะแนนของแต่ละข้อและแต่ละคนลงในแบบรหัส (Coding form) โดยการให้คะแนนคำตอบแบบสอบถามดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 100)

มีความคิดเห็นระดับมากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
มีความคิดเห็นระดับมาก	กำหนดให้	4	คะแนน
มีความคิดเห็นระดับปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
มีความคิดเห็นระดับน้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
มีความคิดเห็นระดับน้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน

3. นำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปในคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้
 - 3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่ อาชีพ และระดับการศึกษา โดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย

3.2 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบล พัทลุงภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้ค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 100)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 การทดสอบสมมติฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) หากพบความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มตัวอย่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ศึกษาจะทำการทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธี แอลเอส ดี (LSD : Least Significant Difference)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมุติฐาน เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลพัคณภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอาชีพ และ ระดับการศึกษา สถิติที่ใช้ คือ ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) และ ได้ทำการทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี แอล เอส ดี (LSD : Least Significant Difference)
4. วิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลพัคณภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม สถิติที่ใช้ คือ การแจกแจงความถี่